

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Nejla DEMİR

Ağrı Milletvekili

2024 yılında Bakanlığınız tarafından hazırlanan ve “Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli” başlığıyla kamuoyuna sunulan yeni müfredat, pedagojik değil ideolojik temeller üzerine inşa edilmiştir. Kadınların toplumsal eşitlik mücadelesini yok sayan cinsiyetçi yapısı ve içerdiği ayrımcı söylemler nedeniyle yoğun kamuoyu tepkisiyle karşılaşmıştır.

Kadın örgütlerinin tüm itirazlarına rağmen 2024-2025 eğitim-öğretim yılı itibarıyla pilot uygulama olarak başlatılan bu müfredatın, 2025-2026 döneminde tüm okullarda yaygınlaştırılması planlanmaktadır. Henüz sınırlı uygulama alanlarında dahi, müfredatın özellikle kadınlar, kız çocukları ve toplumsal cinsiyet eşitliği açısından taşıdığı riskler açıkça gözlemlenmeye başlanmıştır. Bu ideolojik müfredatın uygulanmasıyla birlikte kadınlar üzerindeki dışlayıcı etkiler daha da derinleşmekte; kız çocuklarının eğitim hakkı, özgürlük alanı ve kamusal görünürlüğü ciddi biçimde sınırlandırılmaktadır.

Yeni müfredatta “toplumsal cinsiyet eşitliği” kavramı tamamen çıkarılmış; kadına yönelik şiddetle mücadele, kadın hakları, eşit yurttaşlık ve insan hakları gibi temel kavramlara yer verilmemiştir. Kadın kimliği yalnızca “annelik” ve “aile içindeki geleneksel rol” üzerinden tanımlanmakta; birey ve yurttaş olarak kadın yok sayılmaktadır. Bu yaklaşım, özellikle kız çocuklarının eğitimde eşit ve özgür bireyler olarak yer alma hakkına ağır bir darbe vurmaktadır.

Başta KESK ve Eğitim-Sen olmak üzere birçok demokratik kitle örgütü, kadın örgütü ve eğitim sendikası, yeni müfredatın cinsiyetçi, tekçi ve ideolojik yönünü sert biçimde eleştirmiştir. Eğitim-Sen’in “Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Eğitimi Yaşamsaldır” kampanyası, müfredatta eşitliğin temel alınması gerektiğini vurgularken, mevcut uygulamanın çocuklara ve özellikle kız çocuklarına yönelik pedagojik değil ideolojik bir müdahale olduğunu ifade etmiştir.

Öte yandan yeni müfredat, yalnızca cinsiyet eşitliği açısından değil, aynı zamanda bilimsel ve çoğulcu değerler açısından da kaygı vericidir. İdeolojik amaçlarla hazırlandığı anlaşılan bu modelin içeriği; asimilasyoncu, dinsel inancı araçsallaştıran, bilim dışı ve cinsiyetçi unsurlar içermektedir. Model, Türkiye’nin dilsel, dinsel ve kültürel çeşitliliğini göz ardı eden;

çoğulculuğu dışlayan bir anlayışa sahiptir. “Vatanseverlik” vurgusu adı altında “Türk kültürünün devamlılığı için çaba gösterme” söylemi, geçmişten bugüne sürdürülen asimilasyoncu ve inkârcı zihniyetin güncel bir yansımasıdır. Oysa Türkiye halklarının ve gelecek nesillerin ihtiyacı; bu ayrımcı ve dışlayıcı uygulamaların derinleştirilmesi değil, eşitlik ve kapsayıcılık temelinde demokratik bir eğitim sistemi inşa edilmesidir.

Bu bağlamda;

- 1- Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli kapsamında hazırlanan yeni müfredatta, toplumsal cinsiyet eşitliği kavramının bilinçli şekilde çıkarılmasının gerekçesi nedir?
- 2- Kadına yönelik şiddet, kadın hakları, eşit yurttaşlık, toplumsal cinsiyet rolleri gibi konuların eğitim içeriğinden çıkarılması, Bakanlığınız açısından pedagojik bir zorunluluk mu yoksa ideolojik bir tercih midir?
- 3- Müfredatta kadın kimliğinin yalnızca “annelik” ve “aile içi rol” üzerinden tanımlanması, kız çocuklarının kamusal ve bireysel haklarını sınırlandıran bir yaklaşım değil midir?
- 4- Bakanlığınızca hazırlanan bu yeni modelin, başta kız çocukları olmak üzere çocukların özgür, eşit ve eleştirel düşünceye sahip bireyler olarak yetişmelerini engelleyecek etkileri üzerine yapılmış bir etki analizi var mıdır?
- 5- Eğitim- Sen ve KESK gibi sendikaların müfredatta ilişkin eleştirileri Bakanlığınız tarafından dikkate alınmış mıdır? Bu tepkiler doğrultusunda herhangi bir gözden geçirme, geri çekme ya da düzeltme süreci planlanmakta mıdır?
- 6- Türkiye’nin taraf olduğu CEDAW (Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi) ve benzeri uluslararası sözleşmeler, toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimini bir yükümlülük olarak tanımlarken; yeni müfredatta bu yükümlülüklerin göz ardı edilmesi, uluslararası yükümlülüklerin ihlali anlamına gelmiyor mu?
- 7- Yeni müfredatın 2025-2026 döneminde tüm Türkiye’de yaygınlaştırılması planlanırken, bu cinsiyetçi içeriklerin kadınlar ve kız çocukları üzerindeki olumsuz etkilerine ilişkin kamuoyuna açık ve denetlenebilir bir açıklama yapmayı düşünüyor musunuz?